

Τίτλος Μαθήματος: Θεωρία και Μεθοδολογία των Διεθνών Σχέσεων

- Κωδικός μαθήματος: ΔΥ-16
- Τύπος μαθήματος: Υποχρεωτικό
- Επίπεδο μαθήματος: Προπτυχιακό
- Έτος σπουδών: 3
- Εξάμηνο σπουδών: Ε
- Αριθμός πιστωτικών μονάδων (ECTS): 5
- Αριθμός διδακτικών μονάδων: 3
- Όνομα διδάσκοντος/ διδασκόντων : Παναγιώτης Τσακωνάς
- Περιεχόμενο μαθήματος:

Το μάθημα αφορά στη συζήτηση των σημαντικότερων αναλυτικών εργαλείων και θεωρητικών προσεγγίσεων της επιστήμης των διεθνών σχέσεων. Ειδικότερη έμφαση δίδεται στην αναλυτική συζήτηση των κυρίαρχων θεωρητικών προσεγγίσεων, δηλαδή του Ρεαλισμού, του Φιλελευθερισμού, της προσέγγισης της "Διεθνούς Κοινωνίας" και ειδικότερων θεωρητικών προσεγγίσεων της "Διεθνούς Πολιτικής Οικονομίας". Επίσης συζητείται διεξοδικά μια νεώτερη αλλά διαρκώς ενισχυόμενη θεωρητική προσέγγιση, ο "Κοινωνικός Κονστрукτιβισμός".

Μέρος του μαθήματος αφιερώνεται στην εξέλιξη της σημαντικότερης μεθοδολογικής συζήτησης στην επιστήμη των διεθνών σχέσεων, η οποία αν και ξεκίνησε στις δεκαετίες του 1950 και 1960, επανήλθε στο προσκήνιο μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου και εξακολουθεί και παραμένει σε ισχύ. Αφορά βεβαίως στην αντιπαράθεση μεταξύ "Παραδοσιακών" και "Επιστημονικιστών" ή "Συμπεριφοριστών". Συζητούνται επίσης ορισμένες "μετα-θετικιστικές" προσεγγίσεις και μέθοδοι της επιστήμης των διεθνών σχέσεων, οι οποίες αποκτούν όλο και μεγαλύτερη σημασία στο σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον των διεθνών σχέσεων, όπως η "Κριτική" και η "Κανονιστική Θεωρία". Συστατικό μέρος του μαθήματος και συστατικό στοιχείο της εξοικείωσης των συμμετεχόντων με τα βασικά θεωρητικά εργαλεία ανάλυσης των διεθνών σχέσεων αποτελεί η "συζήτηση" των διαφόρων θεωρητικών "Παραδειγμάτων" με φαινόμενα της σύγχρονης διεθνούς πραγματικότητας.

- **Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:**

Με την επιτυχή ολοκλήρωση αυτού του μαθήματος ο φοιτητής/η φοιτήτρια θα μπορεί:

- να διαθέτει σαφή και τεκμηριωμένη γνώση των κυρίαρχων θεωρητικών προσεγγίσεων και "Παραδειγμάτων" (Ρεαλισμός, Φιλελευθερισμός) της διαρκώς εξελισσόμενης επιστήμης των διεθνών σχέσεων καθώς και των ειδικότερων εκδοχών τους ("Κλασικός", "Νεο-κλασικός Ρεαλισμός", "Νεο-ρεαλισμός", "Στρατηγικός Ρεαλισμός" και "Φιλελευθερισμός της Αλληλεξάρτησης", "Θεσμικός Φιλελευθερισμός", "Δημοκρατικός Φιλελευθερισμός" κλπ.
- να αποκτήσει μια σχετική εξοικείωση με νεώτερες θεωρητικές και μεθοδολογικές προσεγγίσεις του κλάδου, όπως ο "Κοινωνικός Κονστρουκτιβισμός", των κριτικών που έχουν διατυπωθεί για κάθε θεωρητική προσέγγιση και τις συνακόλουθες αδυναμίες ή προτερήματα που έχει καταγράψει η σχετική διεθνής βιβλιογραφία
- να αξιολογεί κριτικά το θεωρητικό κεκτημένο της επιστήμης των διεθνών σχέσεων και να αντιλαμβάνεται πώς οι υφιστάμενες θεωρητικές προσεγγίσεις μας βοηθούν να οργανώσουμε αποτελεσματικότερα τη γνώση μας για τις διεθνείς εξελίξεις
- να αντιλαμβάνεται τη σχέση μεταξύ θεωρίας και πρακτικής στη διεθνή πολιτική και να χρησιμοποιεί τη θεωρητική γνώση και τα μεθοδολογικά εργαλεία της επιστήμης των διεθνών σχέσεων προκειμένου να αναλύσει διεθνή φαινόμενα με μεθοδολογικά συγκροτημένο τρόπο.

- **Συνιστώμενη βιβλιογραφία προς μελέτη:**

(α) Εγχειρίδια του μαθήματος:

- Robert Jackson - Georg Sorensen, *Θεωρία και Μεθοδολογία των Διεθνών Σχέσεων. Η Σύγχρονη Συζήτηση* (Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα, 2003)
- John Baylis, Steve Smith, Patricia Owens, *Η Παγκοσμιοποίηση της Διεθνούς Πολιτικής* (Εκδόσεις Επίκεντρο, Θεσσαλονίκη, 2013)

(β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

- Walter Carlsnaes, Thomas Risse, and Beth A Simmons, eds. 2002. *Handbook of International Relations* (Thousand Oaks, CA: SAGE, 2002)
- Manus Midlarsky, *Handbook of War Studies II* (Ann Arbor, MI: University of Michigan Press, 2000)
- John Vasquez, *Classics of International Relations* (Upper Saddle, NJ: Prentice Hall, 1996)

- Peter J. Katzenstein, Robert O. Keohane, and Stephen D. Krasner. 1999. *Exploration and Contestation in the Study of World Politics* (Cambridge, MA: MIT Press, 1999)
- William C. Olson & A.J.R. Groom, *International Relations Then and Now. Origins and Trends in Interpretation* (London and New York, Routledge, 1992)
- William C. Olson, *The Theory and Practice of International Relations* (Prentice Hall, NJ, 1987)
- Bruce Bueno de Mesquita, *Principles of International Politics* (Washington, DC: Congressional Quarterly Press, 2003)
- Michael Nicholson, *Causes and Consequences in International Relations: A Conceptual Study* (London, New York: Frances Pinter, 1996)
- Bruce Russett, Harvey Starr, and David Kinsella, *World Politics: The Menu for Choice* (Belmont, CA: Wadsworth Publishing, 2005)
- Knud Erik Jorgensen, "Continental IR Theory," *European Journal of International Relations* (Vol. 6, March 2000, pp. 9-42)

- **Μέθοδοι αξιολόγησης / βαθμολόγησης:** Συμμετοχή κατά τη διάρκεια του μαθήματος, γραπτές εξετάσεις.
- **Γλώσσα διδασκαλίας:** Ελληνική
- **Τρόπος παράδοσης μαθήματος:**

Διαλέξεις διαδραστικού χαρακτήρα με χρήση νέων τεχνολογιών (power-point και video) και την ενεργό συμμετοχή των φοιτητών/τριών.